

Hahaha, die Chinezen!

Er wordt vaak lacherig gedaan over Chinezen en de Chinese regering. Een beetje bespottelijk dat ze zo trots zijn op die Olympische Spelen. Om maar niet te spreken van de promotie ervan. Dat was de teneur tijdens een panel van de conferentie van het Academisch China Overleg. Als Chinese werd ik er onaangenaam door getroffen. Maar eigenlijk ben ik niet anders gewend. De voorstelling van stupide communisten tijdens colleges Moderne Geschiedenis deed mij en andere sinologiestudenten vaak in hilarisch lachen uitbarsten.

In de media en populaire literatuur zoals *Wilde Zwanen* wordt voornamelijk geschreven over de vervolging van Chinese intellectuelen, dissidenten en minderheden. Hun ervaringen vormden lange tijd mijn beeld van de Chinese politiek na 1949. Ik zag een land voor me dat door het communistisch systeem grote armoede kende.

Een bevriende vormgever wees mij er op dat in 1949 en daarvoor negentig procent van de Chinezen, arme boeren waren. Onderzoeken uit de jaren dertig laten zien dat in grote delen van China, de boerenbevolking in ontstellende armoede leefden. Na 1500 was hun situatie amper veranderd. Dat schrijft China-historicus Jonathan Spence in *In Search for a Modern China*. Tientallen miljoenen boeren moesten hun kinderen verkopen om ze niet te zien verhongeren. Toch waren zij beter af dan dagloners die zich geen huwelijk konden veroorloven en zich als sjouwer of boerenknecht amper in leven konden houden. Rijkere boeren verkozen hen boven het gebruik van vee, omdat het voeren en het stallen van een ezel duurder was dan loon uitbetalen aan de knecht.

Is de lacherige houding tegenover zogenaamde domme communisten en simpele Chinezen terecht? In 1949 verenigde de Communistische Partij onder leiding van haar voormalige leider Mao Ze Dong een China dat verscheurd was door imperialistische uitbuiting en oorlogen. In 1950 werd al een nieuwe landverdeling doorgevoerd. Volgens Spence boden de landhervormingen Chinezen die voorheen in ontstellende armoede leefden, een nieuwe overlevingskans. Door een betere voedselvoorziening, gezondheidszorg en hygiëne werd de gemiddelde levensverwachting van Chinezen verhoogd van 36 jaar in 1949 tot 64 jaar in 1979. Het aantal analfabeten werd teruggedrongen van 8 op de 10 Chinezen in 1949, tot 3.3 op de 10 in 1979. Dit klinkt als Chinese propaganda maar de cijfers komen gewoon uit rapporten van de Wereldbank en Verenigde Naties.

Informatie over deze niet geringe prestaties heb ik zelf uit de sinologische bibliotheek moeten opgraven. Als deze al in wetenschappelijk werk wordt vermeld, dan wordt ze weggelaten in voetnoten of kort vermeld en ondergesneeuwd in informatie over communistische misdaden.

Maarja, ik durfde ook **pas** tot een **realistisch** oordeel van Mao's bestuur te komen nadat ik ontdekte dat de overeenstemming in het westen over zijn grootste misdaad, berust op het weglaten van belangrijke informatie. Ernstige hongersnoden in 1959 en 1960 zouden voornamelijk zijn veroorzaakt door Mao's

“idiote” economische strategie, de Grote Sprong Voorwaarts (1958-1960). De hongersnoden kosten aan een geschat aantal van 15 tot 30 miljoen mensen het leven. De oorzaak zou liggen in de afname van de beschikbaarheid van graan op het platteland, voortgebracht door verkeerd beleid. Het beeld is dat terwijl boeren op sterven lagen, de Chinese overheid hen graan afnam om te exporten voor investeringen in de zware industrie. Na een jaar lang wetenschappelijk werk doorgespit te hebben, stuitte ik op het feit dat de voedselconsumptie tijdens de hongersnoodjaren nagenoeg hetzelfde was als na 1960, toen de sterfte zeer sterk was gedaald.

Ik zou tot op de dag van vandaag niets afweten van de zeer strenge embargo's en handelsbeperkingen tegen de Volksrepubliek, als de bevriende vormgever mij dat niet had verteld. Ook na de hongersnoden werd de economische oorlog niet verminderd. Het westen voerde sinds 1950 onder leiding van de Verenigde Staten een politiek om de Volksrepubliek economisch en diplomatiek van de wereld af te sluiten. Tot 1971 kreeg China geen zetel in de Verenigde Naties. De V.S wilden vanuit Azië een constante militaire bedreiging vormen voor China, waardoor het werd gedwongen veel geld te investeren in zijn defensie. Het uiteindelijke doel was de ineenstorting van de Volksrepubliek. Deze beperkende omstandigheden noopten China om voor de Grote Sprong te kiezen en te bouwen op de wil van de massa om industriële en agrarische groei te bewerkstelligen

Hoewel de Chinese economie tijdens de Grote Sprong ernstige problemen kende, wordt meestal ontkend dat de embargo's en handelsbeperkingen invloed hadden. De algemene visie is dat het land zelfvoorzienend was en zichzelf afsloot van de westerse wereld. China had echter een groot gebrek aan koper, rubber, leningen, kapitaalgoederen en technologie. In de jaren vijftig drong de Chinese regering daarom voortdurend aan op versoepeling van de embargo's. Terwijl er in die tijd grote graanoverschotten waren in het westen en de buitenlandse aankoop hiervan gesubsidieerd werd, kon China niet van dit graan gebruik maken.

Welke informatie over China bereikt ons wel in het westen, en welke niet? Ontkent de constante focus op Chinese intellectuelen, niet het bestaan van het gros van de Chinese bevolking? Met het afsluiten van China, keerde het westen ook 500 miljoen straatarme Chinese boeren de rug toe. Een hele generatie in het westen faalde om een eind te maken aan de moreel abjecte embargo's. Ook nadat miljoenen Chinezen stierven in hongersnoden bleef de **economische oorlog** voortbestaan. **Door op te houden China alsmaar belachelijk te maken, laat het Westen zien dat het écht een dialoog met China wil aangaan.**